

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

אויפער תורה קוויאל

פרשת ראה

כיתה ו' (א-ב)

הר"ר מרדכי מנחם שווארץ הי"ו
הר"ר יואל וויינבערגער הי"ו

חידו"ת לפרשת ראה

שנה הבאה וכן בכל השנים
הבאות, תעשר ותהא מדת
המעשר שלך ככל תבואת זרעך
שיש לך עכשיו, שדך תעשה עשר
פעמים ככה.

(אור צדיקים)

כי פתוח תפתח את ידך לו. טעמי
המקרא על פתוח תפתח הן דרגא
תביר,

ויש לרמז בזה מה דאיתא (בבא
בתרא דף י"ז) דר' פפא עלה בדרגא
ונשמט כרעו וכמעט שנפל, אמר
לו ר"ח שמא עני בא לידך ולא
פרנסתו, הרי מזה שהעונש על
מניעת הצדקה הוא שהדרגא
נשברת תחתיו והוא נופל, ולכן
בא הרמז בדרגא תביר, שהדרגא
תשתבר אם מעלימין עין מן
הצדקה.

(קול אליהו)

כי בגלל הדבר הזה יברכך ה'.
רש"י מפרש הדבר לשון דיבור,
ובעקבותיו נלך לרמז בהכתוב
הא דאיתא (בבא בתרא דף ט"ז) אמר
ר' יצחק כל הנותן פרוטה לעני
מתברך בשש ברכות והמפייס

עשר תעשר את כל תבואת זרעך
היוצא השדה שנה שנה.

נראה לפרש כוונת הכתוב,
דסיפרו רז"ל (ומובא בתוס' תענית דף
ט"ז) מעשה באדם אחד שהיה לו ק'
שדות ולא נתן מעשר מהם,
ולשנה הבאה עשתה שדהו רק
אחת מעשרה שהיתה למודה
לעשות, והנה מידה טוב מרובה
ממדת פורעניות, ואם עיכוב
המעשר גורם שכל התבואה
תעלה לשנה הבאה למדת
המעשר, א"כ הנותן מעשר ראוי
שכל תבואותיו לשנה הבאה יעלו
לסכום כזה עד שמדת המעשר
בשנה הבאה יהא כמדת כל
תבואותיו בהאי שתא, כלומר
דכשם שבפורעניות נגרעו
תבואותיו עשר פעמים ככה כך
במדה טובה יוכפלו תבואותיו
עשר פעמים ככה, וממילא יהא
שיעור המעשר בשנה הבאה ככל
תבואותיו בשנה זו, וזה שאמר
הכתוב, עשר, נתן מעשר היום,
ובזכות זה, תעשר את כל תבואך
זרעך היוצא השדה שנה שנה, של

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעונו"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

בס"ד

הדיבור, "הזה יברכך", אז תתברך
בי"ז ברכות כמנין הז"ה.

בדברים מתברך בי"א ברכות,
ונמצא שאם נותן הפרוטה וגם
מפייסו מתברך בסך הכל בי"ז
ברכות, וזה שאמר הכתוב נתון
תתן לו וגו' כי בגלל הדבר, שאם
אתה מוסיף על נתינתך גם

בספר צמח ה' לצבי מסביר איך יתכן שבמקום המקדש בקודש הקדשים שהכהן גדול לא היה יכול להכנס רק פעם אחת בשנה אחר רוב טהרה ופרישות וטבילות, ואיך כעת שועלים הלכו שם וגויים וטמאים מסתובבים שם בלי שום מעצור, ואיך יתכן זה.

אך באמת כשחרבה עירינו ושם בית מקדשינו נסתלקה משם קדושת המקום ונמשכה לשם רצועה מארץ העמים, כי ארץ ישראל אינה יכולה לסבול רוח טומאה, ואם עוברים על התורה מסתלקת משם קדושת הארץ, וגוים חושבים שהם בונים בירושלים, אך טועים הם, כי הם יושבים על רצועה מארץ העמים, ומובן איך לא תקיא הארץ אותם מיד בטומאתם, עכ"ד

ומבואר בזה כי הרשעים המטמאים הארץ בתועבתם אינם דרים בא"י כלל וכלל, כי בכל מדרך כף רגלם נסתלק קדושת הארץ, ורבינו הק' זי"ע מזכיר בחינה זו מהצמח ה' לצבי הרבה בספריו הק'.

ידוע גם מרבינו הק' זי"ע אחרי ביקורו בא"י אמר בענוותנותו, מי יודע אם זכיתי להיות בא"י, ומבואר בספר ערבי נחל (פר' שלח) שבכל מקום שמתנהגים בקדושה וטהרה על פי ה', הרי יכול להמשיך שם בחינת קדושת ארץ ישראל, (ועי' בחידו'ת תשט"ז פ' שופטים מרבינו הק' אריכות מזה), ובבחינה זו אמרתי להבין המעשה שאמר מרן הדברי חיים זי"ע בליל הסדר דאליהו הנביא מקריב קרבן פסח בזמן הזה, ומביא לצדיקי הדור שיאכלו מזה, ואמר שהישמח משה זכה לאכול מהקרבן פסח שהקריב אליהו הנביא, וראו איך שנטף שומן ממנו בעת אכילת הכזיתים בליל הסדר, ושוב אח"כ אכל גם הדברי חיים בהתלהבות רב הכזית מצה, והדברים ידועים (ומובא גם בהגדה של פסח מהר"י ט"ב), ולכאורה צריך ביאור הרי הם דרו בחו"ל, ואין אוכלים קדשים בחוץ, אמנם לפי הנ"ל מובן כי צדיקים אלו שהתנהגו בכל אורחות חייהם בקדושה עילאה, הרי המשיכו לעצמם קדושת א"י ולא הוי קדשים בחוץ, ובזה אמרתי גם לפרש התואר המובא במשנה, יוסי בן יוחנן איש ירושלים, שרצו להדגיש בזה כי בכל מקום שהי', המשיך לעצמו ולד' אמותיו קדושת ירושלים וזה הי' מעלתו.

ובחינה זו הי' אצל מרן הישמח משה זי"ע אשר אמר בסוף ימיו לאנשי קהילתו, כי בד' אמותיו הוא קדושת ארץ ישראל.

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א